

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 25-РІЧЧЮ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА,
НАУКА ТА ПРАКТИКА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

19-20 ГРУДНЯ 2023
КИЇВ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА, НАУКА ТА
ПРАКТИКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною
участю, присвяченої 25-річчю фармацевтичного
факультету Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця

19-20 грудня 2023 року м. Київ

Київ – 2023

УДК 615.03+[378.147:615](06)
Ф 22

Фармацевтична освіта, наука та практика: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю фармацевт. ф-ту Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, 19-20 груд. 2023 р. м. Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Фармацевт. ф-т; уклад. та відп. за вип.: Т. Д. Рева, І. А. Костюк. – Київ, 2023. – 478 с.

ОРГАНІЗАТОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – голова організаційного комітету

НАУМЕНКО Олександр Миколайович, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

ЗЕМСКОВ Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи та інновацій, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

СКРИПНИК Рімма Леонідівна, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

НІЖЕНКОВСЬКА Ірина Володимирівна, гарант освітньо-професійної програми «Фармація», д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент – відповідальний секретар

Укладачі та відповідальні за випуск

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент

ISBN-978-966-460-165-5

© Т. Д. Рева
© І. А. Костюк

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ПРИ ВІДПУСКУ ХОНДРОПРОТЕКТОРІВ ПАЦІЄНТАМ З ОСТЕОАРТРОЗОМ ШЛЯХОМ АНКЕТУВАННЯ

Ілляшенко Ю.О., Афанасьєва І.О.

Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

Вступ. Дослідження застосування хондропротекторів має велике значення, оскільки остеоартроз є однією з найпоширеніших причин інвалідизації, хронічного болю у людей старше 40 років та погіршення їх якості життя. За даними експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я, поширеність остеоартрозу досягла масштабів неінфекційної епідемії, і з кожним роком кількість людей молодого та середнього віку хворих на остеоартроз зростає. Актуальним завданням медицини і фармації є подальше дослідження використання хондропротекторних препаратів з метою здійснення попередження та лікування різних захворювань.

Мета дослідження. Визначити роль фармацевтичної опіки при застосуванні хондропротекторних препаратів хворим на остеоартроз на основі анкетного опитування.

Методи дослідження. Бібліосемантичний, соціологічний. Матеріалом для дослідження послужило анонімне опитування фармацевтичних працівників, лікарів та відвідувачів аптек за допомогою Google форм. Анкета аптечних працівників була побудована за традиційною структурою. Спочатку були питання щодо реєстраційних даних: посада, досвід роботи за фахом. Решта питань стосувалися відпуску хондропротекторних препаратів. В опитуванні взяли участь 86 аптечних фахівців.

Результати. За підсумками дослідження 83,7 % аптечних працівників відпускали хондропротектори за призначенням лікаря, 55,8 % людям старше 60 років і 44,2 % 36-60 років. Встановлено, що 47,7 % респондентів рекомендують відвідувачам приймати препарати з групи хондропротекторів після їжі, 44,2 % – під час прийому. А деякі фармацевти припускаються помилки та вважають, що

прийом хондропротекторів не залежить від прийому їжі (4,6 %) та 3,5 % рекомендують приймати після.

Також дослідження показало, що 57 % опитаних аптечних фахівців не запитують у відвідувачів чи хворіють вони на цукровий діабет. Усього лише 34 % респондентів цікавляться чи робив відвідувач аналіз на цукор перед прийомом хондропротектора, але більшість опитуваних відповіли «ні» – 66 %. Це потребує уваги фармацевта, адже прийом глюкозаміну може підвищувати рівень цукру в крові.

Важливо зазначити, що 44 % споживачів звертаються до фармацевтів з різними побічними реакціями на препарат. Найбільш поширеними є сонливість (17,5 %), біль у животі (11,4 %) та алергічні реакції (7 %).

Висновки. Надання фармацевтичної опіки при відпуску хондропротекторних препаратів для застосування при остеоартрозі може забезпечити ефективну фармакотерапію та знизити ризик появи небажаних реакцій. Результати опитування аптечних фахівців обґрунтовують результативність та безпечність їх застосування.